

REFERAT Bevaringsudvalget d. 13-12-2023

Mødedato Onsdag d. 13. december 2023 kl. 15:30

Mødested E.3.12

Indholdsfortegnelse

Bevaringsudvalgsmøde den 13. december 2023.....	3
Årsberetning for bevaringsudvalget 2022-2023.....	4
Forslag til mødekalender for 2024.....	5
Slyngborgkvarteret - nyt oplag af folder.....	6
Cykelguide - Randers-Langå - drøftelse af forslag til folder.....	7
Kongensgade 6 og 6A (Kongensgade 8) 8900 Randers - orientering om ansøgning om nedrivning..	8
Lindevej 1, 8870 Langå - Ansøgning om nedrivning af kontrolpost.....	9
Klattrupgade 38 ved Klattrup (Havndal) - Ansøgning om nedrivning.....	10
Viborgvej 3C i Randers - Ansøgning om nedrivning.....	11
Udbynedervej 3 ved Udbyneder - Ansøgning om nedrivning.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 41: Bevaringsudvalgsmøde den 13. december 2023

01.10.00-P35-1-23

Beslutning

Afbud fra:

Lars Søgaard

Anette Jensen

Jan Nørskov

Hanne Schaumburg Sørensen

Sagsfremstilling

Bevaringsudvalgsmøde den 13. december 2023

- Meddelelser
- Afbud
- Mødediætskema sendes rundt
- Årshjul gennemgås

Bilag

Årshjul_BVU_2023_december mødet

Punkt 42: Årsberetning for bevaringsudvalget 2022-2023

01.10.00-P35-1-23

Beslutning

Drøftelser af emner for de kommende to år:

Formidling af bevaring og betydning i forhold til klima, bæredygtighed og økonomi. Udvalget vil arbejde mod at målrette formidling til de der skal vide mere. Feks. kunne man målrette noget information mod håndværkere og entreprenører - brancheorganisationer.

Præciser vilkår for god renovering, fx stilark for hvert årti, iderigdomme til renoveringer, fx uddeling via banker, ejendomsmæglere mv se et eksempel ved Varde Kommune herunder forpligtigelser.

Pris for bevaring/miljø/bevaring. Kan en arkitekturpris suppleres med en klimavenlig pris. Udvalget vil arbejde mod at opstille kriterier for det noget er en god renovering.

Ture ud i kulturlandskabet, udvikles med kort osv, synlighed mv på eksisterende ture.

Formidle historier om bygninger mv.

Udvalget bringer flere ting frem primo 2024

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet Forslag til årsberetning 2022-2023 for Bevaringsudvalget.

Årsberetningen udarbejdes hvert andet år.

I årsberetningen er bevaringsudvalgets behandling af sager og fokus gennem de forgangne to år beskrevet. Ydermere er udvalgets økonomi beskrevet i forhold til, hvad der er anvendt, og hvor meget udvalget har til rådighed i det kommende år.

Bevaringsudvalget har et årligt budget på 82.900 kr. Da udvalget ikke har anvendt alle midler i de forgangne år, så er udvalgets forventede budget for 2024 på 336.076 kr.

Bevaringsudvalgets midler kan bl.a. anvendes til formidlingsprojekter angående Randers by, kommunens kulturmiljøer eller tilskud til arkitektfaglig rådgivning til f.eks. boligejere i forbindelse med bygningsforbedringsager, formidling af kommunens kulturmiljøer.

Bevaringsudvalget bedes drøfte og tilkendegive, hvorvidt der er konkrete projekter, de ønsker fokus på at tildele midler til i 2024. Bevaringsudvalgets tilkendegivelse medtages i vedhæftede forslag til årsberetning.

Bilag

Forslag til Årsberetning for bevaringsudvalgets arbejde i 2022-2023

Punkt 43: Forslag til mødekalender for 2024

01.10.00-P35-1-23

Beslutning

Bevaringsudvalgets møder skal ikke falde sammen med politiske møder, hvorfor mødekalender godkendes efterfølgende pr. mail, da byrådet først den 18. januar godkender den politiske mødekalender for 2024.

Sagsfremstilling

Bevaringsudvalget og bygningsforbedringudvalget præsenteres for forslag til mødekalende for bevaringsudvalget og bygningsforbedringsudvalget for 2024.

Forvaltningen har udarbejdet den i bilag 1 vedlagte mødekalender for bevaringsudvalget og bygningsforbedringsudvalget. Det er i mødekalenderen foreslået, at bevaringsudvalget mødes seks gange i løbet af året, hvor af de tre mødegange indledes med møde for bygningsforbedringudvalget.

Bevaringsudvalget bedes tage stilling til, om forslag til mødekalender for 2024 skal godkendes.

Bilag

Forslag til Mødekalender for 2024

Punkt 44: Slyngborgkvarteret - nyt oplag af folder

01.10.00-A50-1-22

Beslutning

Bevaringsudvalget ønsker genudgivning med 800 eksemplarer.

Sagsfremstilling

I 2012 blev folderen for Slyngborgkvarteret udarbejdet i et samarbejde mellem Randers Kommune og Museum Østjylland med støtte fra Bevaringsudvalget. I forbindelse med udarbejdelse af folderen for Tøjhushavekvarteret er Slyngborgkvarterets folder atter populær. Museum Østjylland har meddelt, at de snart ikke har flere eksemplarer til uddeling.

Museum Østjylland foreslår, at der trykkes et nyt oplag på 600 stk. Omkostninger ved genoptryk af folder om Tøjhushavekvarteret var henholdsvis 400 stk. til 5.085 kr, 600 stk. koster 6.198 kr og et oplag på 800 stk. koster 6.335 kr. Der kan være mindre prisforskelle pga. sideantal og lignende.

Bevaringsudvalget skal tage stilling til, hvorvidt udvalget vil bevilge midlerne til et andet oplag af Slyngborgfolderen. Midlerne kan indeholdes i udvalgets budget.

Punkt 45: Cykelguide - Randers-Langå - drøftelse af forslag til folder.

01.10.00-A50-2-23

Beslutning

Bevaringsudvalget ønsker at der optrykkes 1200 foldere, som skal stå i både Langå og Randers, samt på flere pladser langs ruten.

Sagsfremstilling

Bevaringsudvalget besluttede på deres møde den 21. juni 2023, at Museum Østjylland og Randers Kommune udarbejder folder i form af en cykelguide fra Randers til Langå. *Randers-Langå ruten - en cykelguide til historie og arkitektur*. Bevaringsudvalget tildelte Museum Østjylland en månedsløn og afledte udgifter til ansættelse af historiker til udarbejdelse af guiden. Randers Kommune har bidraget med opsætning og kortbilag i guiden. I bilag 1 ses forslag til denne folder.

Folderen trykkes og offentliggøres i løbet af foråret, når cykelsæsonen nærmer sig. Forventelig udgift for bevaringsudvalget er erfaringsmæssigt prislejet at 400 stk. koster 5.085 kr, 600 stk. koster 6.198 kr og et oplag på 800 stk. koster 6.335 kr. Der kan være mindre prisforskelle, da der ikke er hjemtaget et specifikt tilbud på tryk endnu.

Bevaringsudvalget er hermed orienteret om folderen og bedes tage stilling til, om udvalget vil bevilge udgifter til tryk.

Punkt 46: Kongensgade 6 og 6A (Kongensgade 8) 8900 Randers - orientering om ansøgning om nedrivning

01.10.00-P19-3-23

Beslutning

Orienteringssag taget til efterretning. Bevaringsudvalget anbefaler, udover fokus på bevaringsværdien, at der er et øget fokus på bæredygtighed.

Sagsfremstilling

Randers Kommune modtog i foråret 2023 ansøgning om nedrivning af det ældste pakhuis på Randers Havn. Pakhuset Kongensgade 6 tilhører DLG. Kongensgade 6 står i dag tom, og ansøger beskriver, at bevaring af silopakhuset er en byrde i forhold til vedvarende vedligehold, idet bygningen ikke anvendes mere. Se oversigtskort i bilag 1.

Bevaringsudvalget anbefalede forud for vedtagelse af Udviklingsplanen for Flodbyen Randers i 2020, at Kongensgade 6 og naboen Kongensgade 8 var de to bygninger af DLG koncernens bygningsmasse, som burde bevares i en fremtidig udviklingsplan. I udviklingsplanen er det beskrevet, at begge bygninger er mulige transformationsprojekter. Byggeretsværdien skal udforskes ved en egentlig byggeteknisk gennemgang, hvor konstruktionen og genanvendelsesmulighederne belyses.

I forlængelse af ansøgningen om nedrivning har forvaltningen har fået undersøgt Kongensgades 6 bevaringsværdier med en tilhørende potentialeafklaring. Da Kongensgade 8 ligeledes er udpeget som potentielt transformationsprojekt, har forvaltningen tilsvarende undersøgt denne. Begge ejendomme udpeges som bevaringsværdige med en værdi på 4. De optages derfor i den kommende kommuneplan. Derudover har forvaltningen også fået en ingeniørvurdering på bygningens tilstand, som beset, og et forslag på hvordan denne kan belyses gennem yderligere undersøgelser. Se rapportererne i henholdsvis bilag 2 og bilag 3.

Grundet bevaringsværdien vurderer forvaltningen, at miljø- og teknikudvalget skal tage stilling til ansøgningen om nedrivning. Bevaringsudvalgets udtalelse fra 2018 vedlægges sagens videre behandling. Nedlægges der forbud mod nedrivning skal dette stadfæstes i en bevarende lokalplan.

Bevaringsudvalget er hermed orienteret om sagens gang.

Bilag

Oversigtskort

Afklaring af bevaringsværdier og potentialer

Indledende tilstandsvurdering DLG bygninger

Punkt 47: Lindevej 1, 8870 Langå - Ansøgning om nedrivning af kontrolpost

01.10.00-P19-8-23

Beslutning

Bevaringsudvalget udtaler, at de mener, at det er vigtigt, at kulturmiljøet betragtes som et samlet hele. Der bør ikke plukkes i det samlede kulturmiljø. Langås identitet som stationsby og nationalt knudepunkt for togtrafikken har ophæng i bebyggelsen ved banelegemerne. Derudover bemærker udvalget, at disse bygninger er sjældne nationalt, og fremtræder som et ikon på lokaliteten. Bygningens indmad og inventar er ligeledes af væsentlig værdi.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget en ansøgning om nedrivning af kommandopost på Langå Station. Kommandoposten er ikke tidligere undersøgt for bevaringsværdier. Kommandoposten ligger inden for det udlagte kulturmiljø omkring stationsmiljøet ved Langå Station. Se oversigtskort i bilag 1. Bygningen er fra 1952.

Med Kommuneplan 2021 er det besluttet, at bygninger opført før 1960 skal registreres for bevaringsværdier.

Kommandoposten ligger midt i banelement syd for Langå Station, og bygningen er synlig fra stationen. Bygningen fremstår i røde mursten og med tagpaptag. Bygningen har hjørnevinduer, som er et funktionalistisk tidstypisk træk. Se fotos af bygningen i bilag 2.

Banedanmark ønsker nedrivningen i forbindelse med elektrificeringsprojektet ved Langå Station.

Forvaltningen vurderer, at kommandoposten vil registreres til at have en bevaringsværdi på 4, idet der er tidstypiske arkitektoniske stiltræk, ligesom den understøtter kulturmiljøudpegningen for området ved Langå Station.

Idet at forvaltningen vurderer, at bygningen er bevaringsværdig og samtidig er beliggende inden for et udpeget kulturmiljø, vurderer forvaltningen, at miljø- og teknikudvalget skal tage stilling til, hvorvidt bygningen kan nedrives. Bevaringsudvalgets udtalelse vedlægges den politiske behandling af sagen. Nedlægges der forbud mod nedrivning, skal dette forbud stadfæstes i en bevarende lokalplan.

Bevaringsudvalget bedes drøfte og udtale sig om sagen.

Bilag

Oversigtskort af Kommandoposten ved Langå Station

Fotos af kommandopost ved Langåstation

Punkt 48: Klattrupgade 38 ved Klattrup (Havndal) - Ansøgning om nedrivning

01.10.00-P19-5-23

Beslutning

Bevaringsudvalget udtaler, at de mener at bevaringsværdierne er udhulede. Det bemærkes, at det er ærgerligt, at bevaringsværdierne er væk pga løbende nedrivning.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget en ansøgning om nedrivning af stuehus på Klattrupvej 38 i Klattrup nord for Havndal. Se oversigtskort i bilag 1.

Stuehuset er fra 1880 og fremstår alene på grunden. Oprindeligt har stuehus været en del af en firlænget bebyggelse, hvor én enkelt udlænge blev nedrevet omkring år 2000, og hvor de sidste to udlænger er nedrevet omkring år 2015. Se fotos i bilag 2.

Ejendommen blev registreret for bevaringsværdier i 1993 i forbindelse med kommunealtas for daværende Mariager Kommune. Stuehus og udlænger blev udpegede som bevaringsværdige med en værdi på 4. I registreringen lægges der vægt på facadedetaljer og originalitet samt samhørigheden i den firlængede bebyggelse. Stuehus fremstod i gule sten oprindeligt med detaljering i røde sten, men bygningen fremstår i dag hvidmalet. Se registrering i bilag 3.

Forvaltningen vurderer, at der er foretaget væsentlige ændringer på det bestående miljø fra registreringstidspunktet i 1993 til nu. Bebyggelsen besidder ikke længere de bærende bevaringsværdier. Forvaltningen vurderer derfor, at der bør udstedes nedrivningstilladelse. Da bevaringsværdierne er udviskede, så vurderer forvaltningen ikke, at sagen skal forelægges for miljø- og teknikudvalget i forhold til, om der skal nedlægges et forbud imod nedrivning.

Afviger bevaringsudvalgets udtalelse fra forvaltningens vurdering, eller modtager forvaltningen nyt i sagen i sagens offentlige bekendtgørelse, vil sagen forelægges til politisk behandling.

Bevaringsudvalget bedes drøfte og udtale sig om sagen.

Bilag

Oversigtskort af Klattrupgade 38 i Klattrup

Fotos af Klattrupgade 38

SAVE reg af Klattrupgade 38

Punkt 49: Viborgvej 3C i Randers - Ansøgning om nedrivning

01.10.00-P19-6-23

Beslutning

Bevaringsudvalget udtaler, at de mener at bevaringsværdien er påvirket, og bygningens stand er så ringe, at bevaring ikke er realistisk.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget en ansøgning om nedrivning af villaen på Viborgvej 3C i Randers. Se oversigtskort i bilag 1.

Huset er fra 1904 og ligger ud til den befærdede Viborgvej i Randers. Ejendommen blev beskadiget i forbindelse med et broprojekt, der omfattede en forhøjelse af vejen i 2018. Broprojektet har efterladt et hus, hvor ejerne pga. nedstyrtningsfare var nødt til at fraflytte boligen, som har stået tom lige siden. I skadesrapport fra 2018 vurderes det ikke, at skaderne kan genoprettes. Se fotos i bilag 2.

Ejendommen blev registreret for bevaringsværdier i 1999 i forbindelse med kommuneatlas for Randers Kommune. Huset fik en værdi på 3. I registreringen lægges der vægt på, at huset arkitektonisk fremstår med originale vinduer og døre. Det trækker ned, at bygningen ligger en meter under vejniveau, hvilket i 2018 blev forhøjet til at være omkring to meter under vejniveau.

Forvaltningen vurderer, at idet der er tale om skader, der ikke kan genoprettes, så bør der meddeles nedrivningstilladelse.

Afviger bevaringsudvalgets udtalelse fra forvaltningens vurdering, eller modtager forvaltningen nyt i sagen under den offentlige bekendtgørelse, vil sagen forelægges til politisk behandling. Indkommer der ikke nyt meddeles nedrivningstilladelse administrativt.

Bevaringsudvalget bedes drøfte og udtale sig om sagen.

Bilag

Oversigtskort af Viborgvej 3C

Fotos af Viborgvej 3C i Randers

Punkt 50: Udbynedervej 3 ved Udbyneder - Ansøgning om nedrivning

01.10.00-P19-7-23

Beslutning

Bevaringsudvalget udtaler, at de mener, at det er ejendommens samlede udtryk, der skaber værdi. Sådanne strukturer bør der værnes om. Udvalget er uforstående overfor, at ejer ødelægger gårdens samlede udtryk. Ejendommens forløb langs vejen er fastholdt i den igangværende reovering, hvilket er væsentligt.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget en ansøgning om nedrivning af én enkelt udlænge, beliggende mod vest, på Udbynedervej 3 ved Udbyneder. Se oversigtskort i bilag 1.

Hvor stuehuset er fra 1892, så er de tre sammenhængende udlængere fra 1932. Ejendommen ligger ud til Udbynedervej og ligger uden for bymæssig bebyggelse. Alle bygningerne fremstår i røde mursten, og ved udlængerne er der tilført en trempel. Der er udskiftninger ved tag og vinduer, se fotos i bilag 2.

Ejendommen blev registreret for bevaringsværdier i 1993 i forbindelse med kommunealtas for daværende Mariager Kommune. Stuehus og længerne blev udpegede som bevaringsværdige med en værdi på 3. I registreringen lægges der vægt på, at det er en flot beliggenhed ved vejen, og at den firlængede gård er intakt. Det tyder ikke på, at der er væsentlige ændringer i bebyggelsen siden registreringen i 1993.

Forvaltningen vurderer, at registreringen fra 1993 giver en forholdsvis høj bevaringsværdi. Set i forhold til registreringer i resten af kommunen, så ville ejendommen i dag tildeles en lavere værdi. Forvaltningen vurderer at den ene udlænge kan nedrives som ansøgt. Det skyldes, at ejendommen ligger uden for bymæssig sammenhæng og at den udlænge, der ønskes nedrevet, ikke er synlig fra vej, Forvaltningen vurderer derfor, at der bør meddeles nedrivningstilladelse.

Afviger bevaringsudvalgets udtalelse fra forvaltningens vurdering, eller modtager forvaltningen nyt i sagen i forbindelse med sagens offentlige bekendtgørelse, vil sagen forelægges til politisk behandling i miljø- og teknikudvalget.

Bevaringsudvalget bedes drøfte og udtale sig om sagen.

Bilag

Oversigtskort af Udbynedervej 3 ved Udbyneder

Udbynedervej 3_fotos

Punkt 51: Eventuelt

01.10.00-P35-1-23

Sagsfremstilling

Eventuelt